

Мурман

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард Бурячківський
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

" 01 " 09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІМІДЖ ЛІКАРЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І 2 «Медицина» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 26 червня 2025 року).

Розробники: к.і.н., доцент Олена Уварова, к.і.н., доцент Тетяна Подкупко-Дячкова, к.політ.н., доцент Микола Кулачинський.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільних наук

Протокол № 1 від 26 08 2025р.

Завідувач кафедри, к.філол.н., доцент

Ольга СІКОРСЬКА

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з гуманітарних дисципліни ОНМедУ

Протокол № 1 від 27 08 2025р.

Голова предметної циклової методичної комісії з гуманітарних дисциплін

Володимир ХАНЖИ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри суспільних наук

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Ім'я, прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри суспільних наук

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Ім'я, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність: 222 «Медицина» Освітньо-професійна програма: Медицина	Денна форма навчання Дисципліна вибіркова Рік підготовки 2 Семестр 4 Лекції (0 год.) Семінарські (0 год.) Практичні (30 год.) Лабораторні (0 год.) Самостійна робота, (60 год.), у т. ч. індивідуальні завдання (0 год.) Форма підсумкового контролю - залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета: опанування здобувачем вищої освіти знань і формування компетентностей в галузі суспільних наук; отримання сучасної науково обґрунтованої інформації щодо формування та управління професійним іміджем; засвоєння знань із галузі іміджології в усіх її історичних та сучасних варіантах як форми соціальної комунікації, усвідомлення ключових понять і процесів у цій комунікативній сфері; вироблення практичних умінь і навичок усебічного аналізу та створення професійного іміджу лікаря як освіченої, вихованої, моральної особистості; вироблення високих суспільних, державних, гуманістичних, духовно-культурних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності.

Завдання:

- ознайомитися з витоками та основними етапами розвитку української та світової традицій у галузі іміджування;
- засвоїти схеми функціонування іміджу та функцій усіх учасників іміджування у медичній сфері;
- навчитися практично використовувати набуті знання в іміджуванні медичної сфери.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральних – Здатність розв'язувати типові та складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальних (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення

- ЗК7. Здатність працювати в команді
- ЗК8. Здатність до міжособистої взаємодії
- ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою
- ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології
- ЗК11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав и свобод людини і громадянина в Україні
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ЗК16. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- ЗК17. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Спеціальних фахових (СК):

- СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
- СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- СК18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів
- СК19. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг
- СК21. Здатність зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
- СК22. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
- СК23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я
- СК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
- СК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

- ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- ПРН21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
- ПРН22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
- ПРН25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- передумови та джерела виникнення, основні етапи розвитку іміджування як феномену масової комунікації;
- особливості та умови існування категорії іміджу в медицині різних епох;
- роль і місце іміджування в системі соціокомунікаційної діяльності та медико-соціальної сфері;
- основні напрямки сучасної іміджетворчої діяльності – традиційні та новітні; провідні риси, етапи та різновиди іміджетворення;
- типології іміджів та їх функцій;
- головні шляхи досягнення ефективності іміджевої продукції різних типів;
- прийоми створення ефективного професійного іміджу лікаря;
- правові та етичні норми іміджетворчої діяльності, чинні в Україні й у світі.

уміти:

- практично використовувати засвоєні теоретичні знання;
- застосовувати науковий підхід до аналізу і створення професійного іміджу лікаря та медичної установи;
- виявляти рівень і повноту втілення іміджевої ідеї;
- вільно орієнтуватися у традиційних та нових формах і прийомах іміджевої діяльності;
- розробляти загальну стратегію та конкретний імідж для співробітника та установи медичної сфери.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Імідж як феномен сучасного світу. Типи, комплексний код та функції іміджу

Визначення іміджу. Суб'єкти іміджу. Атрибути, фактори і компоненти іміджу. Сучасні класифікації іміджу. Традиційна модель іміджу. Різновиди іміджу. Сучасна модель іміджу. Типи іміджу. Комплексний код іміджу. Функції іміджу.

Тема 2. Історія та основні етапи розвитку категорії іміджу

Протоіміджеві явища у Стародавньому світі. Категорія іміджу в Середні віки. Американська, західноєвропейська й вітчизняна традиції іміджування XIX–XX століть.

Тема 3. Імідж як базова категорія PR

PR – кампанія: основні визначення, завдання та методи досягнення цілей. Типи PR-кампаній. Принципи й характеристики успішної кампанії. Організаційні форми управління Public Relations. Основні закони комунікації. Місце зв'язків з громадськістю у комплексі маркетинга. PR-аудиторія: теорія публіки Дж. Груніга, «Біблія» американських PR-спеціалістів, типологія PR-аудиторії Д. Рісмена. Цільова група впливу: характеристики, які ідентифікують цільову аудиторію. Рівні сприйняття (система AIDA).

Тема 4. Складові іміджу. Архетипічна основа іміджів

Складові іміджу. Архетипи як базова основа іміджів. Внутрішній та зовнішній іміджі: особливості формування та функціонування.

Тема 5. Технології управління особистісним іміджем.

Анатомія особистісного іміджу (Структура особистісного іміджу. Глибинні характеристики іміджу). Психологічні передумови формування ділового іміджу (Розходження та подібність у діловому іміджі).

Тема 6. Імідж особистості як базова категорія у встановленні зв'язків з громадськістю.

Теорії і типології іміджу особистості. Зовнішній вигляд та фізіономіка. Іміджетворчі елементи – роль спілкування. Управління враженнями.

Тема 7. Соціально-психологічні передумови формування та функціонування іміджу.

Формування іміджу як створення соціальної реальності у людській свідомості. Поняття громадська думка та суспільна свідомість. Перцептивне спілкування. Соціальні стереотипи й аттїюди (установки) у процесі іміджування. Соціально-психологічні феномени трансляції й сприйняття іміджу: інтуїція, хіндсайт, соціальні очікування, фундаментальна помилка атрибуції, установка, переконання, оцінка. Психологія впливу та іміджування. Соціально-психологічний інструментарій іміджування та його вплив на аудиторію. Принципи психологічного проектування іміджу – принципи цілісності та заданості.

Тема 8. Побудова ефективного іміджу. Професійний імідж лікаря Стратегії управління особистісним іміджем. Техніки створення ефективного Імідж-образу. Технології створення габітарного (зовнішнього) іміджу. Створення індивідуального стилю. Використання символів під час створення іміджу. Професійний імідж лікаря

Тема 9. Іміджування як стратегія та тактика професійного формування іміджу

Іміджування – технологія корекційно-виховного впливу. Поняття Я-концепції, її місце у технології іміджування. Структура Я-концепції особистості. Самопрезентація як основний соціально-психологічний метод подання іміджу. Стратегії та тактики самопрезентації іміджу.

Тема 10. Теоретичні аспекти психології іміджу та самопрезентації.

Психологія іміджу як розділ практичної психології. Іміджмейкінг: предмет, об'єкт, суб'єкт, іміджмейкер. Поняття іміджу та самопрезентації. Соціальні ефекти сприйняття іміджу.

Тема 11. Психологічні засади іміджу лікаря

Конструювання іміджу в медицині. Корпоративні кодекси та їх значення в медицині. Види методів соціологічного дослідження. Public Relations у формуванні іміджу лікаря. Відмінні риси понять реклама та PR. Соціальні акції як один з інструментів формування іміджу медичних працівників. Формування позитивного іміджу лікаря.

Тема 12. Персональна іміджологія. Структура індивідуального іміджу

Індивідуальний імідж в іміджології та соціальнокомунікаційному просторі. Особистість як джерело іміджевої інформації. Типології особистості та техніки іміджування. Структура індивідуального (персонального) іміджу та його динамічна модель. Імідж як продукт соціалізації людини. Етапи формування іміджу особистості.

Тема 13. Особливості створення ділового іміджу у лікарській практиці

Імідж ділового чоловіка у сучасному світі. Види одягу й взуття для ділового чоловіка.

Поєднання кольорів у чоловічому одязі. Індивідуальність аксесуарів та зовнішнього вигляду чоловіка. Імідж ділової жінки у сучасному світі. Види одягу і взуття для ділової жінки. Поєднання кольорів у жіночому одязі. Індивідуальність аксесуарів та зовнішнього вигляду жінки.

Тема 14. Імідж і лідерство. Лідерство в механізмі медичного володарювання

Психологічні засади вибірконості лікаря. Особливості роботи лікаря у клініці загальної хірургії. Особливості роботи лікаря у клініці травматології та ортопедії. Особливості роботи лікаря у клініці онкології. Деонтологічні правила в акушерсько-гінекологічній практиці. Особливості роботи лікаря у гінекологічному відділенні. Особливості роботи лікаря у клініці педіатрії. Особливості роботи лікаря у клініці терапії. Особливості роботи лікаря у клініці дерматології. Психологічні аспекти лікувальної діяльності. Гуманістичні підходи у лікарській справі. Професійна деформація лікаря.

Тема 15. Імідж лікаря як лідера

Основи формування професійного іміджу лікаря в системі охорони здоров'я. Медична справа лікаря. Проблема вибору професії лікаря. Імідж медика як необхідний елемент удосконалення своєї професії. Медик на шляху до створення власного іміджу. Формування професійного іміджу лікаря. Лікар як особистість. Професійна придатність до лікарської справи.

Тема 16. Комунікативна компетентність – основа професійного іміджу сучасного лікаря.

Поняття комунікативної компетентності, особливості комунікативної компетентності медичних працівників, сфери комунікативної компетентності лікаря, правила для оптимізації спілкування лікаря з пацієнтом.

Тема 17. Професійна конфліктологія у медичній сфері.

Типологія та структура професійного конфлікту. Стратегії і тактики виходу з конфліктних ситуацій. Засоби регуляції професійних конфліктів

Тема 18. Професійний стрес у лікарській практиці.

Поняття професійного стресу. Динаміка професійного стресу спеціаліста. Фактори стресу на роботі. Синдром професійного згорання. Стратегії індивідуальної адаптації спеціаліста.

Тема 19. Корпоративний імідж

Поняття та особливості формування корпоративного іміджу. Структура іміджу організації. Корпоративна культура і корпоративні відносини.

Тема 20. Іміджмейкерство та його особливості у лікарських установах

Іміджмейкинг. Сутність, види, структура, функції корпоративного іміджу. Характеристика основних елементів іміджу організації. Професійний імідж медичних та фармацевтичних працівників у медіа просторі. Значення МАСС-МЕДІА у медичній індустрії.

Тема 21. Формування іміджу медичної установи

Маркетинг медичних послуг та особливості розвитку ринку. Удосконалення діяльності державного медичного закладу на засадах маркетингу. Особливості формування іміджу медичних закладів. Імідж державної установи. Керівник – лідер у державній установі.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	семінари	лабораторні	СРЗ
Тема 1. Імідж як феномен сучасного світу Типи, комплексний код та функції іміджу	2	0	2	0	0	0
Тема 2. Історія та основні етапи розвитку категорії іміджу	10	0	0	0	0	10
Тема 3. Імідж як базова категорія PR	10	0	0	0	0	10
Тема 4. Складові іміджу. Архетипічна основа іміджі	10	0	0	0	0	10
Тема 5. Технології управління особистісним іміджем.	2	0	2	0	0	0
Тема 6. Імідж особистості як базова категорія у встановленні зв'язків з громадськістю.	2	0	2	0	0	0
Тема 7. Соціально-психологічні передумови формування та функціонування іміджу.	2	0	2	0	0	0
Тема 8. Побудова ефективного іміджу. Професійний імідж лікаря	2	0	2	0	0	0
Тема 9. Іміджування як стратегія та тактика професійного формування іміджу	10	0	0	0	0	10
Тема 10. Теоретичні аспекти психології іміджу та самопрезентації.	2	0	2	0	0	0
Тема 11. Психологічні засади іміджу лікаря	2	0	2	0	0	0
Тема 12. Персональна іміджологія. Структура індивідуального іміджу	2	0	2	0	0	0
Тема 13. Особливості створення ділового іміджу у лікарській практиці	10	0	0	0	0	10
Тема 14. Імідж і лідерство. Лідерство в механізмі медичного володарювання	2	0	2	0	0	0
Тема 15. Імідж лікаря як лідера	2	0	2	0	0	0

Тема 16. Комунікативна компетентність – основа професійного іміджу сучасного лікаря.	2	0	2	0	0	0
Тема 17. Професійна конфліктологія у медичній сфері.	2	0	2	0	0	0
Тема 18. Професійний стрес у лікарській практиці.	2	0	2	0	0	0
Тема 19. Корпоративний імідж	2	0	2	0	0	0
Тема 20. Іміджмейкерство та його особливості у лікарських установах	10	0	0	0	0	10
Тема 21. Формування іміджу медичної установи	2	0	2	0	0	0
Усього годин	90	0	30	0	0	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

<i>№</i>	<i>Тема</i>	<i>Кільк. годин</i>
1	Тема. Імідж як феномен сучасного світу. Імідж як феномен сучасного світу. Типи, комплексний код та функції іміджу Визначення іміджу. Суб'єкти іміджу. Атрибути, фактори і компоненти іміджу. Сучасні класифікації іміджу. Традиційна модель іміджу. Різновиди іміджу. Сучасна модель іміджу. Типи іміджу. Комплексний код іміджу. Функції іміджу.	2
2	Тема. Технології управління особистісним іміджем. Анатомія особистісного іміджу (Структура особистісного іміджу. Глибинні характеристики іміджу). Психологічні передумови формування ділового іміджу (Розходження та подібність у діловому іміджі).	2
3	Тема. Імідж особистості як базова категорія у встановленні зв'язків з громадськістю. Теорії і типології іміджу особистості. Зовнішній вигляд та фізіономіка. Іміджетворчі елементи – роль спілкування. Управління враженнями.	2
4	Тема. Соціально-психологічні передумови формування та функціонування іміджу. Формування іміджу як створення соціальної реальності у людській свідомості.	2

	<p>Поняття громадська думка та суспільна свідомість. Перцептивне спілкування. Соціальні стереотипи й аттїтуди (установки) у процесі іміджування. Соціально-психологічні феномени трансляції й сприйняття іміджу: інтуїція, хіндсайт, соціальні очікування, фундаментальна помилка атрибуції, установка, переконання, оцінка. Психологія впливу та іміджування. Соціально-психологічний інструментарій іміджування та його вплив на аудиторію. Принципи психологічного проектування іміджу – принципи цілісності та заданості.</p>	
5	<p>Тема. Побудова ефективного іміджу. Професійний імідж лікаря. Стратегії управління особистісним іміджем. Техніки створення ефективного Імідж-образу. Технології створення габітарного (зовнішнього) іміджу. Створення індивідуального стилю. Використання символів під час створення іміджу. Професійний імідж лікаря.</p>	2
6	<p>Тема. Теоретичні аспекти психології іміджу та самопрезентації. Психологія іміджу як розділ практичної психології. Іміджмейкінг: предмет, об'єкт, суб'єкт, іміджмейкер. Поняття іміджу та самопрезентації. Соціальні ефекти сприйняття іміджу.</p>	2
7	<p>Тема. Психологічні засади іміджу лікаря Конструювання іміджу в медицині. Корпоративні кодекси та їх значення в медицині. Види методів соціологічного дослідження. Public Relations у формуванні іміджу лікаря. Відмінні риси понять реклама та PR. Соціальні акції як один з інструментів формування іміджу медичних працівників. Формування позитивного іміджу лікаря.</p>	2
8	<p>Тема. Персональна іміджологія. Структура індивідуального іміджу Індивідуальний імідж в іміджології та соціальнокомунікаційному просторі. Особистість як джерело іміджевої інформації. Типології особистості та техніки іміджування. Структура індивідуального (персонального) іміджу та його динамічна модель. Імідж як продукт соціалізації людини. Етапи формування іміджу особистості.</p>	2
9	<p>Тема. Імідж і лідерство. Лідерство в механізмі медичного володарювання Психологічні засади вибірковості лікаря. Особливості роботи лікаря у клініці загальної хірургії. Особливості роботи лікаря у клініці травматології та ортопедії. Особливості роботи лікаря у клініці онкології. Деонтологічні правила в акушерсько-гінекологічній практиці. Особливості роботи лікаря у гінекологічному відділенні. Особливості роботи лікаря у клініці педіатрії. Особливості роботи лікаря у клініці терапії. Особливості роботи лікаря у клініці дерматології. Психологічні аспекти лікувальної діяльності. Гуманістичні підходи у лікарській справі. Професійна деформація лікаря.</p>	2
10	<p>Тема. Імідж лікаря як лідера Основи формування професійного іміджу лікаря в системі охорони здоров'я. Медична справа лікаря. Проблема вибору професії лікаря. Імідж медика як необхідний елемент удосконалення своєї професії. Медик на шляху до створення власного іміджу. Формування професійного іміджу лікаря. Лікар як особистість. Професійна придатність до лікарської справи.</p>	2
11	<p>Тема. Комунікативна компетентність – основа професійного іміджу сучасного лікаря. Поняття комунікативної компетентності, особливості комунікативної</p>	2

	компетентності медичних працівників, сфери комунікативної компетентності лікаря, правила для оптимізації спілкування лікаря з пацієнтом.	
12	Тема. Професійна конфліктологія у медичній сфері. Типологія та структура професійного конфлікту. Стратегії і тактики виходу з конфліктних ситуацій. Засоби регуляції професійних конфліктів.	2
13	Тема. Професійний стрес у лікарській практиці. Поняття професійного стресу. Динаміка професійного стресу спеціаліста. Фактори стресу на роботі. Синдром професійного згорання. Стратегії індивідуальної адаптації спеціаліста.	2
14	Тема. Корпоративний імідж Поняття та особливості формування корпоративного іміджу. Структура іміджу організації. Корпоративна культура і корпоративні відносини.	2
15	Тема. Формування іміджу медичної установи Маркетинг медичних послуг та особливості розвитку ринку. Удосконалення діяльності державного медичного закладу на засадах маркетингу. Особливості формування іміджу медичних закладів. Імідж державної установи. Керівник – лідер у державній установі.	2
Разом:		30

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Теми самостійної роботи

№	Тема	Кільк. годин
1	Тема. Історія та основні етапи розвитку категорії іміджу Протоіміджеві явища у Стародавньому світі. Категорія іміджу в Середні віки. Американська, західноєвропейська й вітчизняна традиції іміджування XIX–XX століть.	10
2	Тема. Імідж як базова категорія PR PR – кампанія: основні визначення, завдання та методи досягнення цілей. Типи PR-кампаній. Принципи й характеристики успішної кампанії. Організаційні форми управління Public Relations. Основні закони комунікації. Місце зв'язків з громадськістю у комплексі маркетинга. PR-аудиторія: теорія публіки Дж. Груніга, «Біблія» американських PR-спеціалістів, типологія PR-аудиторії Д. Рісмана. Цільова група впливу: характеристики, які ідентифікують цільову аудиторію. Рівні сприйняття (система AIDA).	10
3	Тема. Складові іміджу. Архетипічна основа іміджів Складові іміджу. Внутрішній та зовнішній іміджі: особливості формування та функціонування. Архетипи як базова основа іміджів.	10
4	Тема. Іміджування як стратегія та тактика професійного формування іміджу Іміджування – технологія корекційно-виховного впливу. Поняття Я-концепції, її місце у технології іміджування. Структура Я-концепції особистості. Самопрезентація як основний соціально-психологічний метод подання іміджу. Стратегії та тактики самопрезентації іміджу.	10

5	Тема. Особливості створення ділового іміджу у лікарській практиці Імідж ділового чоловіка у сучасному світі. Види одягу й взуття для ділового чоловіка. Поєднання кольорів у чоловічому одязі. Індивідуальність аксесуарів та зовнішнього вигляду чоловіка. Імідж ділової жінки у сучасному світі. Види одягу і взуття для ділової жінки. Поєднання кольорів у жіночому одязі. Індивідуальність аксесуарів та зовнішнього вигляду жінки.	10
6	Тема. Іміджмейкерство та його особливості у лікарських установах Іміджмейкинг. Сутність, види, структура, функції корпоративного іміджу. Характеристика основних елементів іміджу організації. Професійний імідж медичних та фармацевтичних працівників у медіа просторі. Значення МАСС-МЕДІА у медичній індустрії.	10
Разом:		60

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При проведенні лекцій та семінарських занять використовуються методи:

- для передачі та сприймання навчальної інформації - словесні, наочні, практичні;
- для пізнавальної діяльності - пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;
- для досягнення мети і завдань - методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок; методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- для досягнення цілісного підходу до діяльності у процесі навчання - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль: Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на семінарських заняттях відповідно до плану та змісту теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- усне опитування;
- блок тестових завдань;
- контроль самостійної роботи;
- підготовка рефератів та презентацій.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на семінарському занятті: Поточне оцінювання здобувачів відбувається на кожному семінарському занятті (повинно бути опитано не менше 30 % здобувачів). Поточна навчальна діяльність здобувача оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою: “5”, “4”, “3”, “2”.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, систематично працює, показує різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – високий (творчий);
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний);
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, виявляє знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допускає окремі помилки у відповідях і при виконанні завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний);
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не виявляє достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний).

Як результат вивчення даної дисципліни здобувач отримує «залік», який виставляється на підставі поточної навчальної діяльності здобувача за умов: відсутності пропусків занять або вчасного їхнього відпрацювання, середнього балу за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Залік виставляється у кінці вивчення дисципліни на підставі поточних оцінок у вигляді середнього балу (тобто середнє арифметичне всіх отриманих оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми).

Отримане середнє арифметичне з дисципліни дозволяє здійснити конвертацію в оцінку за 200-бальною шкалою для подальшого ранжування за рейтинговою шкалою (ECTS) згідно кредитно-трансферній системі організації навчального процесу.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення навчальної дисципліни:

- робоча програма навчальної дисципліни
- силабус
- методичні рекомендації до практичних занять.
- методичні рекомендації до самостійної роботи.
- тестові завдання.

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначення іміджу.
2. Суб'єкти іміджу.
3. Функції іміджу.
4. PR – кампанія: основні визначення, завдання та методи досягнення цілей.
5. Протоіміджеві явища у Стародавньому світі.
6. Категорія іміджу в Середні віки. Американська, західноєвропейська й вітчизняна традиції іміджування XIX–XX століть.
7. Типи, комплексний код та функції іміджу
8. Складові іміджу. Архетипи як базова основа іміджів.
9. Конструювання іміджу в медицині. Корпоративні кодекси та їх значення в медицині.
10. Стратегії управління особистісним іміджем.
11. Техніки створення ефективного Імідж-образу.
12. Технології створення габітарного (зовнішнього) іміджу.

13. Створення індивідуального стилю.
14. Особливості створення ділового іміджу у лікарській практиці
15. Психологічні засади вибірковості лікаря.
16. Особливості роботи лікаря у клініці загальної хірургії.
17. Особливості роботи лікаря у клініці травматології та ортопедії.
18. Особливості роботи лікаря у клініці онкології.
19. Деонтологічні правила в акушерсько-гінекологічній практиці.
20. Особливості роботи лікаря у гінекологічному відділенні.
21. Особливості роботи лікаря у клініці педіатрії.
22. Особливості роботи лікаря у клініці терапії.
23. Особливості роботи лікаря у клініці дерматології.
24. Психологічні аспекти лікувальної діяльності.
25. Гуманістичні підходи у лікарській справі.
26. Професійна деформація лікаря.
27. Імідж медика як необхідний елемент удосконалення своєї професії.
28. Спілкування у процесі ефективної лікарської діяльності
29. Спілкування за схемою лікар – пацієнт.
30. Маркетинг медичних послуг та особливості розвитку ринку.
31. Поняття комунікативної компетентності, особливості комунікативної компетентності медичних працівників.
32. Основні моральні моделі взаємин лікаря і пацієнта.
33. Значення культури мови для майбутніх спеціалістів-медиків.
34. Етикетні формули у спілкуванні лікарів.
35. Соціально-психологічні передумови формування та функціонування іміджу
36. Корпоративний імідж
37. Стратегії і тактики виходу з конфліктних ситуацій.
38. Стратегії індивідуальної адаптації спеціаліста.

12. Перелік рекомендованої літератури

Основна література:

1. Болотова В.О. Іміджологія: текст лекцій / В. О. Болотова, Н. О. Ляшенко, К. А. Агаларова. Харків : НТУ «ХП», 2021. – 150 с.
2. Бондаренко І.С. Іміджологія у системі гуманітарних знань: культурно-освітні стратегії: монографія. Запоріжжя, 2016. – 305 с.
3. Дячук В. П. Іміджологія. Соціокультурний вимір : навч. посіб. / В. П. Дячук. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 308 с.
4. Єщенко Т.А. Мовленнєва комунікація лікаря : практикум. Львів : Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2019. - 27 с.
5. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Спес Гіппократа: основи психології спілкування для медичних працівників. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М.; К., 2017. 208 с.
6. Сікорська О., Орду К. Комунікативна компетентність як показник професійного іміджу сучасного лікаря. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 43, том 3, 2021. С. 207-212.
7. Сікорська О., Орду К. Формування професійного іміджу майбутніх лікарів як педагогічна проблема. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 41, том 3, 2021. С. 211-216.
8. Тарасенко С. О., Уварова О. О. Усталений імідж лікаря: Необхідність або перешкода індивідуальності? Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 150-річчю з дня народження В. В. Вороніна. Одеса, 9–10 квітня 2020 року : тези доп. Одеса : ОНМедУ, 2020. С. 11.
9. Уварова О. О. Іміджева підготовка здобувачів вищої освіти у галузі охорони здоров'я. *Людина як цілісність: традиції та інновації*: Збірник матеріалів V Міжнародної

наукової конференції (20 жовтня 2022 р., м. Одеса) / Одеськ. нац. мед. ун-т, каф. філософії, біоетики та іноземних мов, Міжнародна академія психосінергетики та альфології та ін. ; ред. кол. : В. Б. Ханжи (відп. ред.) та ін. Одеса, 2023. С. 281-283.

10. Уварова О.О., Нігрецкул В.В. Психоемоційний стан, вибір та іміджеве сприйняття професії у здобувачів вищої медичної освіти 1-го року навчання в умовах соціально-політичних змін. Професійно-прикладні дидактики. 2024. № 2. С. 54-60.

11. Уварова О.О., Сікорська О.О. Уміння самоорганізації у майбутніх лікарів як умова формування професійного іміджу. Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 24-25 лютого 2022 р. Запоріжжя: ЗДМУ, 2022. С. 90-91.

12. Уварова О.О., Сікорська О.О., Кулачинський М.М. Необхідність формування професійного іміджу в контексті вищої медичної освіти. Теорія та практика сучасної науки та освіти. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 листопада 2019 р., м. Дніпро. Частина II. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. С. 78-79.

Додаткова література:

13. Барна Н. В. Іміджелогія: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За наук. ред. В. М. Бебика. К.: Університет «Україна», 2008. 217 с.

14. Бондаренко І.С. Іміджелогія: Психологія іміджу: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 122 с.

15. Бондаренко І. С. Іміджелогія: Імідж особистості: Навч.-метод. посібн. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 162 с.

16. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014. 258 с.

17. Хавкіна Л. М. Іміджелогія : навчально-методичний посібник для студентів. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013.

13. Електронні інформаційні ресурси

www.info.odmu.edu.ua Електронна бібліотека ОНМедУ Імідж лікаря (Медицина) »
Матеріали » Суспільних наук » ОНМедУ (odmu.edu.ua)